

โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

A Structural Equation Model of The Instructional Leadership of School Administrators in the 21st
Century Affecting to The Efficiency of Academic Administration of Educational Opportunity Extension
Schools Under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1

ปริญญา ศิริเตียวศรี¹ สฎายุ ทีระวนิตระกุล² ภัคณัฐร์ จันทนวารานนท์ สมพงษ์ธรรม³
Parinya Siritiawsri¹ Sadayu Teeravanittrakul² Pakkanat Chanthanavarant Sompongtham³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้าง
ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 224 คน ในปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก
ตารางเครซีและมอร์แกน และการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ
โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.592 – 0.838 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.987 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่า
 $\bar{x} = 4.41$ และ S.D. = 0.55
2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
โดยมีค่า $\bar{x} = 4.41$ และ S.D. = 0.53
3. โมเดลสมการโครงสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าดัชนีแสดงความสอดคล้อง ดังนี้ $\chi^2 = 49.027$, $df = 38$,
 $p = 0.108$, $\chi^2 / df = 1.29$, SRMR = 0.01, RMSEA = 0.03, CFI = 0.99, TLI = 0.99, GFI = 0.99 และ AGFI = 0.99

คำสำคัญ: โมเดลสมการโครงสร้าง ภาวะผู้นำทางวิชาการ ศตวรรษที่ 21 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

¹หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

¹Master of Education Program in Educational Administration Burapha University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

^{2,3}Lecturer Master of Education Program in Educational Administration Burapha University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ปริญญา ศิริเตียวศรี, parinya.si@ptsp.ac.th

รับเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2567 แก้ไข 2 ธันวาคม 2567 ตอรับ 20 ธันวาคม 2567

ABSTRACT

The main objective of this research was to develop and examine the consistency of the structural equation model of the efficiency of academic administration of educational opportunity extension schools under Chonburi primary educational service area office 1 from the instructional leadership of school administrators in the 21st century. The sample group was 224 people of school administrators and teachers in academic year 2024 determined by the Krejcie and Morgan's Chart and multi – stage sampling determination. The research tool was a 5 – level rating scale questionnaire with the index of discrimination between 0.592 to 0.838 and the index of reliability of 0.987. The statistics used in data analysis were mean, standard deviation, and analysis of structural equation modeling.

The research results were as follows:

1. the instructional leadership of school administrators in the 21st century was at the high level ($\bar{X} = 4.41$ and S.D. = 0.55)
2. the efficiency of academic administration of educational opportunity extension schools was at the high level ($\bar{X} = 4.41$ and S.D. = 0.53) and
3. the structural equation model of the efficiency of academic administration of educational opportunity extension schools under Chonburi primary educational service area office 1 from the instructional leadership of school administrators in the 21st century was consistent with the empirical data as $\chi^2 = 49.027$, $df = 38$, $p = 0.108$, $\chi^2 / df = 1.29$, SRMR = 0.01, RMSEA = 0.03, CFI = 0.99 and TLI = 0.99, GFI = 0.99, and AGFI = 0.99.

Keywords: The Structural Equation Model, The Instructional Leadership, The 21st Century, The Efficiency of Academic Administration, Educational Opportunity Extension Schools

กุ่มิหสัง

การจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายในยุคปัจจุบันนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะผู้นำในสถานศึกษา จำเป็นต้องมีบทบาทหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นในสถานศึกษา ประกอบด้วย การเสริมสร้างความ มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา ให้เป็นองค์กรวิชาชีพ การเสริมสร้างการตัดสินใจร่วมกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วม การสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างการจูงใจ เพื่อการสร้างสรรค์ และการเสริมสร้างภาวะผู้นำทางการศึกษา ซึ่งมีรูปแบบ ที่แตกต่างไปจากภาวะผู้นำขององค์กรอื่น ๆ เพราะการบริหารการศึกษาเป็นรูปแบบการบริหารที่เกี่ยวข้องกับความ ชำนาญการ และทักษะในการจัดการด้านการศึกษา นอกจากนี้ผู้นำทางการศึกษาจะต้องมีปรัชญาของการจัดการศึกษา ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาเยาวชน เพื่อสังคมและประเทศชาติ การจะนำองค์กรทางการศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้ จึงต้องขึ้นอยู่กับแนวทางในการบริหารจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งมีความสำคัญเชื่อมโยงกับภาระงานในด้านการบริหารงานวิชาการ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ อย่างแท้จริง การศึกษาถึงจะเจริญก้าวหน้า โดยที่การจัดการศึกษาทุกประเภททุกระดับชั้นนั้น งานวิชาการนับว่าเป็นงาน ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารงานวิชาการอยู่ที่การสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ (ฉิรดา เวชญาลักษณ์, 2560, หน้า 139 – 140) ในการจัดการศึกษาระดับ การศึกษาภาคบังคับ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบปัญหาหลายประการ คือ ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนโดยรวมแล้วคะแนนต่ำกว่าประเทศอื่น ๆ ซึ่งปัญหามาจากปัจจัยหลายประการที่สำคัญ คือ การขาดแคลนครูทั้ง

ปริมาณและคุณภาพ กระบวนการบริหารทั้งทางด้านวิชาการ การเรียนการสอนยังเป็นระบบบรรยายให้ท่องจำที่ล้าหลังในการประเมินสภาวะการณ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาไทย เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเสมือนจักรสำคัญที่จะสร้างบรรยากาศและสภาพที่เอื้อต่อการพัฒนาการสร้างสรรค์คุณภาพการเรียนการสอน ผู้บริหารนับว่ามีบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการ ที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องหลักสูตรและการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นบทบาทผู้บริหารจึงเป็นบทบาทที่ละเอียดอ่อนและสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (อัจฉรา นิยมภา, 2561, หน้า 50 - 63)

ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อสรุปผลการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้ประชากรวัยเรียนทุกคน มีคุณภาพตามหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้นโยบายที่สนองต่อนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บรรลุตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และจุดเน้นการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ทำให้ทราบว่า การดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษาจะไม่เกิดประสิทธิภาพดีเท่าที่ควร เนื่องจากผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O - NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนในภาพรวมระดับเขตพื้นที่กับคะแนนในภาพรวมระดับประเทศ ทั้ง 4 รายวิชา ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ลดลงและมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1, 2565, หน้า 72 - 73)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 และผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สามารถนำข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ปรับปรุงนโยบายด้านการปฏิบัติงานในสถานศึกษาเชิงประจักษ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

คำถามการวิจัย

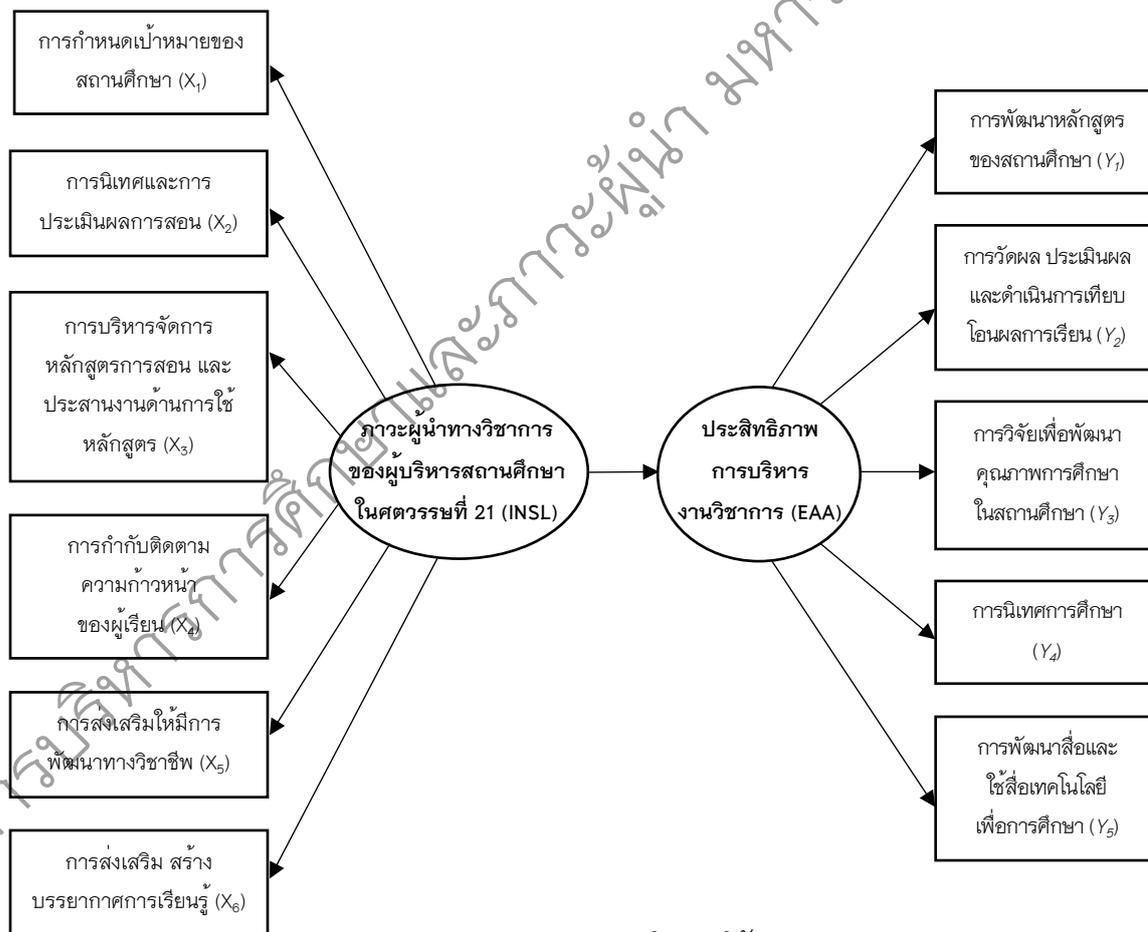
1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 อยู่ในระดับใด
3. โมเดลสมการโครงสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีลักษณะอย่างไรและความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
3. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล หลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้วางกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งสามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติการสอน อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ปีการศึกษา 2567 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 21 โรงเรียน รวมประชากร 537 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครู จำนวน 516 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย มีวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 – 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 224 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครู จำนวน 203 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้
- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist)
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอลงชื่อจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 224 ฉบับ
3. ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เท่านั้นไปวิเคราะห์
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Jamovi version 2.5.5 ต่อไป
5. สรุปและเขียนรายงานการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลตามภาวะสันนิษฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimate)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ดังรายละเอียดผลการวิจัยสรุปในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา	4.44	0.58	มาก	1
2. การนิเทศและการประเมินผลการสอน	4.44	0.59	มาก	2
3. การบริหารจัดการหลักสูตรการสอนและประสานงานด้านการใช้หลักสูตร	4.40	0.57	มาก	5
4. การกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน	4.34	0.61	มาก	6
5. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาทางวิชาชีพ	4.44	0.62	มาก	3
6. การส่งเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	4.42	0.60	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.41	0.55	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอน ถัดมาคือ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาทางวิชาชีพ ด้านการส่งเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านการบริหารจัดการหลักสูตรการสอนและประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน

2. ผลการศึกษาในระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ดังรายละเอียดผลการวิจัยสรุปในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.43	0.55	มาก	1
2. ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.39	0.57	มาก	5
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.40	0.57	มาก	3
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.41	0.56	มาก	2
5. ด้านการพัฒนาสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.39	0.53	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.41	0.53	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ถัดมาคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

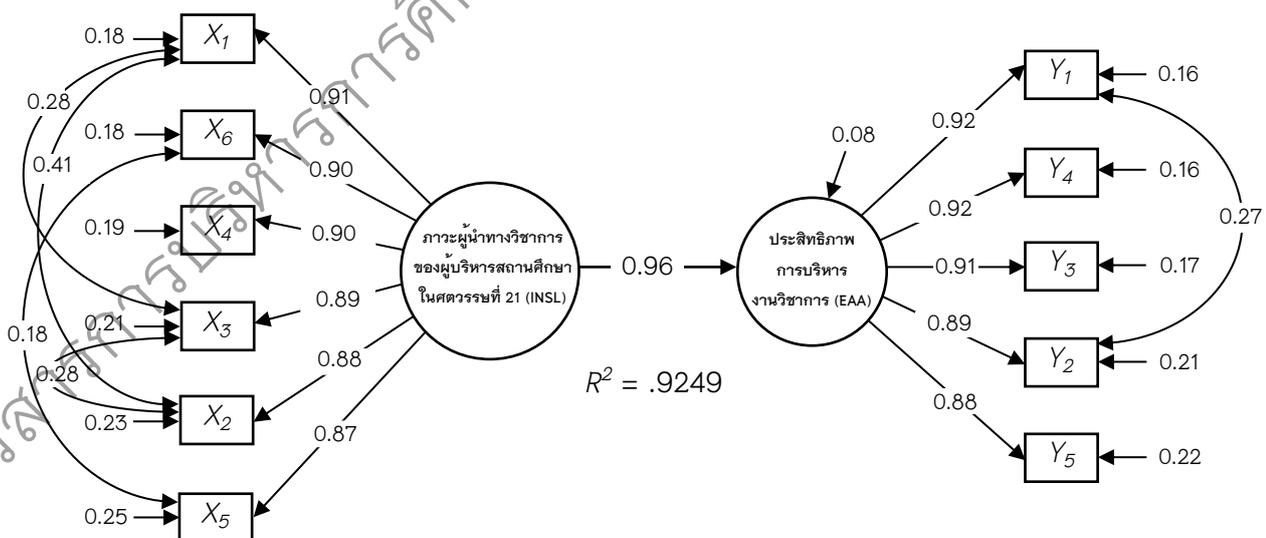
และด้านการพัฒนาสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

3. ผลการวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งได้ผลการพิจารณาค่าดัชนีแสดงถึงความสอดคล้องมีค่าดังนี้ $\chi^2 = 49.027$, $df = 38$, $p = 0.108$, $\chi^2 / df = 1.29$, SRMR = 0.01, RMSEA = 0.03, CFI = 0.99 และ TLI = 0.99 พบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดทุกค่า ดังรายละเอียดผลการวิจัยสรุปในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนี	เกณฑ์พิจารณา	ค่าที่ได้	แปลผล
1. ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square: χ^2)	$p > .05$	$\chi^2 = 49.027$, $df = 38$, $p = 0.108$	ผ่านเกณฑ์
2. ค่าสถิติไค - สแควร์ สัมพัทธ์ (χ^2/df)	< 2.00	1.29	ผ่านเกณฑ์
3. ค่า SRMR	$< .05$	0.01	ผ่านเกณฑ์
4. ค่า RMSEA	$< .05$	0.03	ผ่านเกณฑ์
5. ค่า CFI	$> .95$	0.99	ผ่านเกณฑ์
6. ค่า TLI	$> .95$	0.99	ผ่านเกณฑ์
7. ค่า GFI	$> .95$	0.99	ผ่านเกณฑ์
8. ค่า AGFI	$> .95$	0.99	ผ่านเกณฑ์

โดยสามารถแสดงโมเดลสมการโครงสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ผลการวิเคราะห์โมเดลตามสมมติฐานของการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องมาจากการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ย่อมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสามารถกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานั้น มีอิทธิพลทางตรงต่อแรงกดดันทางวิชาการ (Academic press) และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วย โดยผลการศึกษาสอดคล้องกับ วิเชียร ทองดลี (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การมีจิตสำนึกที่ทันสมัย การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การสร้างเครือข่ายความร่วมมือการทำงาน และการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับ วิเชียร วรรณภากร (2560, หน้า 68) ได้ทำการศึกษา เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารต้องใส่ใจ และตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้าทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจการยอมรับนับถือจากชุมชนและสังคม อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด โดยผลการศึกษาสอดคล้องกับ ราตรี สอนดี (2559, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยการบริหารกับประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ เมธิณี โททอง (2563, หน้า 68) ได้ทำการศึกษา สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มแก้ววารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มแก้ววารี มีสภาพการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 9 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ตามลำดับ

3. ผลการพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์อิทธิพลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งผู้วิจัยพบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.96 ($p < .001$) และมีค่าสัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.9249 หรือร้อยละ 92.49 กล่าวคือ ถ้าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพิ่มขึ้น 0.96 หน่วย หรืออาจกล่าวได้ว่า หากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 มากจะทำให้ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มากด้วย ทั้งนี้เนื่องมาจากในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำสถานศึกษา จำเป็นต้องมีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นในสถานศึกษา ประกอบด้วย การเสริมสร้างความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน จำเป็นต้องแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการในการนำพาสถานศึกษาของตนเองไปสู่ความสำเร็จให้ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแนวทางในการบริหารจัดการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งมีความสำคัญเชื่อมโยงกับภาระงานในด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างแท้จริง การศึกษาถึงจะเจริญก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับ อภิสิทธิ์ โคนาสดี (2565, หน้า 1) ที่ได้ศึกษาเรื่อง โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารมีอิทธิพลเชิงบวกต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.807 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับ อติพงษ์ สุขขนาด (2560, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การสังเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงขององค์ประกอบเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ตัวแปรตาม คือ ตัวแปรแฝงประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ (EFL) มีค่าเท่ากับ 0.71 แสดงว่า ตัวแปรในรูปแบบสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรประสิทธิภาพการบริหารวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ได้ร้อยละ 71 โดยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลทางตรงมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของครู ด้านคุณสมบัติของนักเรียน ด้านความร่วมมือร่วมใจของชุมชนและองค์ประกอบที่มีอิทธิพลทางอ้อม มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของผู้บริหาร ด้านวิธีการทางงบประมาณ และด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของควรรพิจาณาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดกับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด จึงจะสามารถทำให้ประสิทธิภาพ
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัด เพิ่มมากขึ้น

1.2 จากการศึกษา พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน
ศตวรรษที่ 21 มีค่ามากที่สุด คือ การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสร้างความเข้าใจ
อย่างชัดเจนต่อทีมงานในเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา อันเกิดจากการกิจที่มอบหมายตามเป้าหมายที่กำหนดได้
โดยเน้นที่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 จากการศึกษา พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา มีค่ามากที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ดังนั้น
ผู้บริหารสถานศึกษา ควรวางระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ แล้วนำผล
การนิเทศกำกับติดตามการจัดเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา มาเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร
สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ผู้ที่สนใจศึกษาวิจัยควรกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน
ศตวรรษที่ 21 ที่แตกต่างไปจากงานวิจัยนี้ เนื่องจากผู้วิจัยพบปัญหา เกี่ยวกับภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ หรืออาจแก้ไข
ปัญหาดังกล่าวโดยการรวมองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันสูง ให้เป็นองค์ประกอบเดียวกัน

2.2 ผู้ที่สนใจศึกษาวิจัย เกี่ยวกับโมเดลสมการโครงสร้าง ควรทบทวนวรรณกรรม เพื่อสร้างกรอบแนวคิด
ในการวิจัยที่แตกต่างไปจากงานวิจัยชิ้นนี้ โดยการเพิ่มตัวแปรสูงผ่านจากตัวแปรแฝงภายนอก สู่ตัวแปรแฝงภายในตัวที่ 1
และไปสู่ตัวแปรแฝงภายในตัวที่ 2

เอกสารอ้างอิง

- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2560). ภาวะผู้นำทางการบริหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมธินี ไททอง. (2563). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มแก่วารี สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. วารสารครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 3(2),
68 - 81.
- ราตรี สอนดี. (2559). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิเชียร ทองคลี. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาโท. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา.
- วิเชียร วรรณภากร. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี:
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (2565). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2564 (ANNUAL REPORT 2021). ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.

อดิพงษ์ สุขนาถ. (2560). การสังเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้นขององค์ประกอบเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

อภิสิทธิ์ โคสาดิ. (2565). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 50(3), 1 – 13.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร